

Македонски информативен центар за животна
средина

ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТА НА СЕКТОРОТ ЗА
2018 ГОДИНА

Скопје, 25.12.2018

СЕКТОР – МАКЕДОНСКИ ИНФОРМАТИВЕН ЦЕНТАР ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА

Македонскиот информативен центар за животна средина – МИЦЖС е сектор во рамките на Министерството за животна средина и просторно планирање.

Информациите за животната средина се почетна точка за секоја активност во сферата на животната средина (на пр. информации за степенот на загадувањето, за изворите на финансии насочени кон заштита на животната средина или за активностите на организациите кои се активни на полето на заштита на животната средина. За таа цел за да добро се управува со процесот на прибирање, обработка, доставување и распространување на информациите за животната средина, МЖСПП го основа Македонскиот информативен центар за животна средина-МИЦЖС во април 1998 г.

Согласно законската регулатива центарот ги собира сите информации за состојбата со животната средина, од самомониторингот на разни институции и други извори како и од сопствениот мониторинг, и ги прави достапни на јавноста преку својот електронски информативен систем (преку WEB страната на МЖСПП), како и преку соодветни информативни материјали: брошури, извештаи и слично. МИЦЖС на тој начин обезбедува централна архива на податоци за сите медиуми во животната средина, а кои можат да ги користат сите заинтересирани кои работат на проблематиката за заштита на животната средина во Република Македонија.

Основна функција на МИЦЖС е да обезбедува релевантни и правилно обработени (систематизирани и стандардизирани), сеопфатни, прецизни, транспарентни и јавно достапни информации за состојбата, квалитетот и трендовите во сите сегменти на животната средина (вода, воздух, бучава, почва, отпад).

Како други позначајни функции на МИЦЖС можат да се напоменат:

- Употреба и канализирање на податоци од други информативни центри и статистички системи: географски, топографски, популациски, економски и др.;
- Собирање податоци од разновидна природа, како поддршка за главната активност;
- Собирање, систематизација, анализа, обработка и презентација на специфични информации за состојбата, квалитетот и трендовите во животната средина (видови, параметри за следење, извори, доставувачи, формати, методологии за проценка на квалитетот, опрема, хардвер, софтвер, бази на податоци, системска структура, безбедност и др.).

МИЦЖС е исто така одговорен за спроведувањето на ИТ стратегијата, обезбедувањето техничка поддршка и одржување на системот.

Покрај тоа МИЦЖС е активно вклучен и во соработката со останатите ресорни органи на државната управа и другите партнери кои како една од своите цели ја имаат и заштитата на животната средина.

Работата на Македонскиот информативен центар за животна средина се реализира преку четири одделенија:

1. Одделението за мониторинг на квалитет на амбиентен воздух

управува со Државниот автоматски мониторинг систем за квалитет на амбиентен воздух (ДАМСКАВ). ДАМСКАВ се состои од 17 автоматски фиксни и една мобилна мониторинг станица за квалитет на амбиентен воздух поставени во следните градови: 5 во Скопје, две во Битола, по една во Кичево, Велес, Куманово, Кочани, Тетово, Кавадарци, с. Лазарополе, Струмица и Гостивар. Во рамките на ДАМСКАВ функционираат и 10 семплери за следење на суспендирани честички со големина до 10 микрометри и калибрациона лабораторија.

Основните задачи на одделението се секојдневно следење на податоците добиени од Државен автоматски мониторинг систем за квалитет на амбиентен воздух и нивна валидација и верификација; редовно одржување и сервисирање на станиците и семплерите, промена на филтри, промена на делови, мануелна калибрација на инструментите во станиците и др.

Во одделението се врши калибрација на анализаторите од мониторинг станиците со цел добивање на веродостојни податоци за квалитет на воздух и калибрација на референтните анализатори од калибрационата лабораторија со помош на статичен инјекционен систем за калибрација.

Во рамките на одделението се врши мерење и подготовка на пробите од семплерите и подготовка на пробите за хемиска анализа со цел одредување на составот на суспендираните честички и обработка и анализа на добиените податоци. Одделението ги изготвува информациите за состојбата со мониторингот и квалитетот на воздухот. Исто така подготвува дневен, месечен и годишен извештај за квалитетот на воздухот во државата, согласно податоците добиени од ДАМСКАВ.

Одделението доставува известување во случај кога ќе забележи надминување на граничните вредности и праговите за алармирање на поедини загадувачки супстанции.

Подетални информации во врска со ДАМСКАВ како и состојбата со квалитетот на воздухот во реално време може да најдете на следниов линк:

<http://air.moepp.gov.mk/>

2. Одделението за аналитика и управување

врши работи и задачи во врска со собирање, обработка, анализа, прикажување и известување на податоците и информациите од медиумите и областите на животната средина. Изготвува дневни, месечни, годишни и четири годишни извештаи за состојбата и трендовите во животната средина и изготвува тематски карти со геоориентирани податоци. Одделението ги координира активностите за соработка на Министерството со Европската агенција за животна средина (ЕЕА) и доставување на податоци и информации до другите меѓународни организации, мрежи и конвенции согласно обврските кои произлегуваат од законската легислатива и меѓународните договори. Исто така, одделението го изготвува, применува и проширува националниот сет на индикатори, и ги координира активностите за формирање на работни групи за сите поглавја. Одделението доставува и обработува податоци и информации за статистичка база и статистички годишник и за потребите на други органи и организации во земјата. Одделението зема активно учество во работните групи од проектните активности кои се спроведуваат во Министерството, и во работните групи за реализација на Националната програма за усвојување на правото на Европската Унија.

3. Одделението за катастри и моделерање

врши работи и задачи во врска со подготовка и одржување на катастрите за медиумите на животната средина како дел од централната база на податоци. За таа цел во одделението се вршат и координираат активностите околу формирање на прашалници за поедини области, нивно дистрибуирање и собирање до загадувачите, обработување на податоците и нивно редовно внесување одделно во поедини катастри во централната база на податоци, како и соработка со сите релевантни институции коишто имаат податоци од областа на животната средина. Во однос на моделирањето истите тие податоци се користат за предвидување и симулација на квалитетот на поедини области (воздух, вода, отпад) со цел да се добие предвидување за квалитетот на медиумите на животната средина. За таа цел во одделението се вршат и активности околу тестирање на компјутерски софтвер за моделирање, имплементација на модел податоци, идентификација на проблеми, од временски и просторен аспект, анализа на причините за девијациите на моделот, обезбедување на дијаграмска презентација на концентрацијата на полутантот, компаративна анализа и верификација на податоците од мерењата, како и модел податоци, анализа на податоците од аспект на општествениот, економскиот и индустрискиот развој.

4. Одделението за информатичка технологија

врши работи и задачи во врска со обезбедување ИТ сервиси за сите вработени во МЖСПП, одржување на информатичката инфраструктура на МЖСПП и развивање на Националниот информациски систем за животна средина, како и e-mail сервис за МЖСПП, обезбедување LAN и WAN сервиси за МЖСПП, обезбедување конекција помеѓу различните локации на МЖСПП, обезбедување и одржување пристап до Интернет, обезбедување firewall заштита на мрежата, централизирана заштита од компјутерски вируси, инсталирање и конфигурирање на новонабавена опрема, едитирање и ажурирање на содржините на web порталот на МЖСПП, редовен мониторинг на официјалната e-mail адреса на МЖСПП, техничка подготовка (desktop publishing) на брошури и извештаи од обработени податоци од животната средина.

ПРОЕКТИ

I. Зајакнување на капацитетите за развој на националните регистри за загадувачи и трансфер на загадувачи (PRTR) и поддршка на спроведувањето на SAICM во две земји со економии во транзиција, Република Молдавија и Република Македонија,

Времетраење на проектот една години 11.2017-12.2018

Проектот има за цел зајакнување на капацитетите во ажурирање и имплементација на принципите на Архуската Конвенција како и на Протоколот, и има за цел да овозможи подобрување на пристапот на јавноста до информациите преку ажурирање и одржување на доследни, интегрирани, национални регистри на испуштање и пренесување на загадувачки материји, кои што можат да обезбедат учество на јавноста во одлучувањето во областа на животната средина, како и да придонесат кон спречување и намалување на загадувањето на животната средина.

Финансиските средства за спроведување на активностите од проектот се обезбедуваат од SAICM Секретаријатот.

Во рамките на гореспоменатиот проект се завршија следниве активности:

- Изготвување на детална проценка на спроведување на легалната и институционаланта рамка за одржување на Регистар на испуштање и пренос на загадувачи во Република Македонија
- Ажурирање и надградба на РИПЗ web порталот (www.prtr.moepp.gov.mk)
- Одржана студиската посета во Мадрид Шпанија со цел запознавање на претставниците до Македонски информативен центар за животна средина со шпанското искуство во спроведување на РИПЗ.
- Изработка на водичи/прирачници за проценка на емисиите
- Експертска мисија за обука на претставниците на МИЦЖС за валидација на податоците од РИПЗ
- Изработка на упатство за валидација на податоците од РИПЗ
- Одржување на регионална работилница на тема „Разните аспекти во имплементацијата на РИПЗ Протоколот на УНЕЦЕ И ЕУ регулативата за РИПЗ,

II. IPA SVC проект „Развој и имплементација на здравствен индекс за загадување на воздухот“, IPA2 – Прекугранична соработка помеѓу Република Македонија и Грција за период 2014-2020 година

Времетраење на проектот две години 08.2018 – 08..2020

- Подготовка на техничка спецификација за ангажирање на експерт за подготовка на спецификација на опрема за мониторинг на квалитет на воздух;
- Вработување на две лица асистенти на проектот;
- Учество на kick off состанок;
- Учество на обуки за начин на спроведување на проектот, за информативниот систем и начинот подготовка на финансиски извештаи.

III. Твининг проект "Зајакнување на административните капацитети за спроведување на Рамковната Директива за отпад и Директивите за посебните видови на отпад (пакување, батерии и електричен и електронски отпад)"

- Учество во работни групи во областа на управување со отпадот.

IV. ТАЕИХ проекти во областа на отпадот

- Учество во работната група за собирање и обработка на податоци и информации за различни видови на отпад, како и изготвување на извештаи, плански и програмски документи.

V. Регионален проект за јакнење на капацитетите на земјите од Западен Балкан за ефикасно исполнување на барањата од страна на Европската агенција за животна средина

- Учество на националните тематски експерти на обуки и работилници од областите на Воздух, Води, Известување за состојбата на животната средина, Емисии во воздухот, Отпад и материјали во циркуларна економија, Информативен систем и комуникации, Биодиверзитет и други тематски активности.

VI. ТАЕИХ Обука за имплементација на САФЕ директивата и директивата за тешки метали

- Учество на ТАЕИХ Обука во Република Бугарија за имплементација на наведените директиви со особен акцент на имплементација на плански документи и оценка на квалитетот на воздухот.

VII. Регионален проект RER/7/011 "Подобрување на Инвентарот на профили на извори на аеросол, карактеризирани со нуклеарни аналитички техники за поддршка на управувањето со квалитетот на воздухот", Меѓународна агенција за атомска енергија

- Од 1 Ноември 2018 година се започна со нова мерна кампања на PM2.5, со земање на примероци секој трет ден на едно мерно место во Скопје, во

Карпош. По завршувањето на кампањата ќе се врши анализа на составот на PM2.5.

ИДНИ ПРОЕКТИ

- Проект „Поддршка за имплементација на директивите за квалитет на воздух и хоризонтална легислатива“, ИПА 2 програмата на Европската Унија.

Подготвена е листата за идентификување на операција и прв драфт на проектната задача за овој проект. Во рамките на проектот се планира: докоплетирање на законската легислатива за воздух, односно подготовка на нов закон за квалитет на амбиентен воздух и повеќе подзаконски акти, подготовка на планови за имплементација на директивите за квалитет на воздух, подготовка на национални плански документи за заштита на амбиентниот воздух и извештаи за стратегиска оценка за нивното влијание врз животната средина, подготовка и спроведување на план за мониторинг на тешки метали, VOCs и PAHs, и воспоставување на зони и агломерации за овие супстанции, подготовка на извештај за оценка на квалитет на воздух и извештај за оценка на влијанието на природните извори врз квалитетот на воздухот.

- Почеток на имплементација на проект за развој на мониторинг на животната средина и информативен систем за животна средина, финасиран од IPA2
- Регионален проект „Подобрување на мониторингот и проценка на животната средина во поддршка на Агендата за 2030 година“ финансиран од UNECE
- Национален проект „Идентификација на изворите на загадување на воздухот со користење на нуклеарни технологии“, Меѓународна агенција за атомска енергија

Подготвена е проектна апликација кој е внесена во електронскиот систем на IAEA и е во процес на верификација и одобрување. Исто така реализиран е и CP состанок во седиштето на IAEA во Виена на кој беа дадени насоки за финализирање на проектната апликација со соодветно финансирање.

ДРЖАВЕН АВТОМАТСКИ МОНИТОРИНГ СИСТЕМ ЗА КВАЛИТЕТ НА АМБИЕНТЕН ВОЗДУХ

Редовно одржување на ДАМСКАВ

- Редовно и континуирано одржување на 17 фиксни и мобилната мониторинг станици за квалитет на амбиентен воздух и семплери за PM10 и PM2.5.
- Дислокација на постоечките мониторинг станици за квалитет на амбиентен воздух, од Мршевци во Гостивар како и дислокација на станицата Велес 1 во Струмица, во јануари 2018 година
- Поставување на мобилната мониторинг станица за квалитет на воздух во Бутел, Скопје во март 2018 година
- Во текот на 2018 година беа сервисирани 24 анализатори за мониторинг на квалитет на воздух.

Калибрациона лабораторија

- Калибрација на анализатори се вршеше со статички калибрационен систем и секундарен динамички калибрационен систем.

Административни документи

Изготвување на оперативна годишна програма за работа на ДАМСКАВ, Стандардни оперативни процедури за работа на ДАМСКАВ, Годишна листа на резервни делови потребни за работа на Државниот автоматски мониторинг систем за квалитет на амбиентен воздух и калибрациона лабораторија, Годишна листа на неопходни гасни смеси за калибрација за потребите на ДАМСКАВ и калибрационата лабораторија, Спецификација за годишно осигурување на системот, Годишен план за одржување и сервисирање на државниот автоматски мониторинг систем за квалитет на воздух, ревизија на пасош за секоја мониторинг станица посебно.

Валидација на податоци

- Валидација, анализа и соодветна обработка на податоците од мониторинг станиците во базата на податоци од AIRVIRO системот.
- Подготовка на информации за веб порталот за воздух.

ТЕМАТСКИ ОБЛАСТИ И ОБВРСКИ ЗА ИЗВЕСТУВАЊЕ

ВОЗДУХ

Обработка на податоци

- Прибирање обработка и анализа на податоци за квалитет на амбиентниот воздух добиени од Центрите за јавно здравје, од поединечни извори на емисија кои го следат квалитетот на воздухот
- Прибирање, обработка и анализа на податоци за емисии во воздухот, добиени од големите согорувачки извори, металуршките и индустриските инсталации, како и сите останати кои вршат самомониторинг на емисиите (инсталации кои поседуваат А или Б интегрирана еколошка дозвола)
- Обработка на податоците за квалитет и емисии во воздухот во форма за потребите на: Статистички извештаи и потребите на Државниот инспекторат за животна средина
- Анализа и обработка на податоци со цел споредба на горните граници – плафони на поедини загадувачки супстанции за емисиите во воздухот

Моделирање

- Направена е анализа на метеоролошки податоци за 2018 година како влезен податок во локалните дисперزيونи модели со користење на метеоролошки предпроцесор
- Воспоставено е преземање на три дневна прогноза за квалитет на воздух од регионалниот модел SILAM. Податоците се обработуваат и визуелизираат на серверите на МЖСПП. Прогнозата е со подобра резолуција од 10км и е јавно достапна на веб
- Презентирано е моделирањето како алатка за оценка на квалитет на воздух во склоп на Конференција за аерозагадување во организација на МАНУ

Конвенцијата за прекуграничен пренос на аерозагадувањето - CLRTAP

- Пресметка на емисии за период 1990-2017 согласно барања на протоколите
- Подготовка на документ кон CLRTAP за неусогласеност на РМ во однос на стариот протокол за сулфур
- Состанок на Работна група за стратегии и прегледи и презентација за стратегииите и политиките за имплементација на протоколите кон CLRTAP
- Состанок на управно тело на CLRTAP

Поткомитет за транспорт, животна средина, енергетика и регионален развој

Медиум воздух

- Подготовка на материјали за 15^{тиот} состанок кој се одржа во Брисел
- Подготовка на квартални извештаи
- Подготовка на други извештаи и статус на активности

Известување кон ЕЕА и UNECE - воздух

- Финализирање на инвентарот за загадувачки супстанции по сите сектори за 2016 година и рапортирање до ЕЕА и UNECE/CLRTAP
- Ажурирање на инвентарот за загадувачки супстанции за 2017 година за негово испраќање во 2019 година
- Подготовка на Информативен извештај за инвентарот за 1990-2016 и негово испраќање
- Податоците за квалитет на воздух се испратени до ЕЕА (Европската агенција за животна средина) во септември 2019 година согласно одлуката 2011/850/EУ,

Закони и подзаконски акти – воздух

- Подготовка на измени на Законот за квалитет на амбиентен воздух
- Подготовка на ПВР извештај за измени на Законот за квалитет на амбиентен воздух

ВОДА

Собирање и обработка на податоци на вода како медиум на животната средина и земјоделието во Република Македонија

Собирање, обработка и презентирање на податоците од државната мониторинг мрежата за води и тоа за:

- квалитативната состојба на реките од РИМСИС во рамките на УХМР,
- квалитативната состојба на Преспанско Езеро од истражувачките дејности на ХБЗ

Собирање и обработка на податоци за емисии во вода како медиум на животната средина и земјоделието во Република Македонија

Собирање, обработка и презентирање на податоците од самомониторингот на Компаниии кои доставуваат податоци до МИЦЖС.

Известувања кон ЕЕА - вода

- Квалитет на води за потребите на WISE –SoE, Water Quality Reporting
- Кванитетна води за потребите на WISE –SoE, Water Quantity Reporting
- Емисии во води за потребите на WISE –SoE, Water emission Reporting

ОТПАД, ЕФИКАСНО КОРИСТЕЊЕ НА РЕСУРСИТЕ, ПОЧВА И ЗЕМЈОДЕЛИЕ

Анализа и обработка на податоци

- Обработка и анализа на податоци и информации за: создаден индустриски опасен отпад, создаден и отстранет комунален и друг вид на неопасен отпад од општините, медицинскиот отпад, отпад од пакување, отпадни батерии и

акумулатори, број на произведени, увезени и пуштени на пазар возила и постапување со искористени возила, како и отстранет, преработен и третиран опасен и неопасен отпад. Во делот за земјоделие обработени се податоци за површини со органско земјоделство.

Конвенција на Обединетите Нации за борба против опустинување

- Учество во работната група на проектот финансиран од Глобалниот еколошки фонд, а спроведен преку програмата за развој на Обединетите нации за изработка на Национална акциона програма за борба против сушата и опустинувањето.
- Учество во работната група на проектот за дефинирање на национална основа и идентификација на цели и мерки за постигнување на неутралност во деградација на земјиштето на волонтерска основа. Проектот е финансиран од Глобалниот еколошки фонд, спроведен преку програмата за развој на Обединетите нации и помогнат од секретаријатот на Конвенција на Обединетите Нации за борба против опустинување.

Известување кон и учество во работата на Европската агенција за животна средина ЕЕА – отпад, материјални ресурси и зелена економија и Заедничкиот истражувачки центар (JRC)

- Ревизија на индикаторот LSI003-Напредок во управување со контаминирани локалитети.
- Ажурирање на известувањето-едиција за 2018 година "Повеќе од помалку" во однос на ефикасното користење на ресурсите и кружната економија за Република Македонија.
- Учество во ажурирањето на профилот на Република Македонија за управување со отпад за 2018 година.
- Информирање за почвата во Република Македонија.

Известување кон ЕЕА - биодиверзитет

- Известување за националните заштитени подрачја во Република Македонија - CDDA-база во 15 март 2017 година.

БУЧАВА

Обработка на податоци

Прибирање обработка и анализа на податоци за бучава во животната средина добиени од Центрите за јавно здравје во Битола, Кичево и Куманово, кои вршат

проценка на штетното влијание на комуналната бучава врз експонираното население на повеќе мерни места.

Во 2018 година, беа обработени и анализирани податоците добиени во рамки на катастарот на загадувачи од бучава од инсталациите кои имаат добиено А и Б интегрирана еколошка дозвола.

Известување кон ЕЕА - бучава

Ажурирање на пополнетите прашалници на ЕК за бучава во животната средина со податоци од Македонија.

ИНФОРМАТИЧКА ТЕХНОЛОГИЈА

- Обезбедување мрежни сервиси (LAN и WAN) за потребите на Министерството за животна средина и просторно планирање
- Network/end-user сервиси на сите локации на Министерството
- Обезбедување e-mail сервис и поддршка за сите вработени во МЖСПП
- Инсталиран нов Kaspersky Administration Centre на виртуелен сервер за обезбедување централизирана заштита од компјутерски вируси со антивирусен пакет Kaspersky Security.
- EIONET TELEMATIC - Европска мрежа за информирање, набљудување и размена на информации за животната средина на Европската агенција за животна средина
- Техничка поддршка за користење на веб апликациите за Електронска седница за подготовка и доставување на информации за Владините седници
- Техничка поддршка за инсталација на нова хибридна телефонска централа за потребите на Министерството
- Администрирање и техничка поддршка на document management system (ДМС).
- Администрирање и техничка поддршка на системот за евидентирање на работното време (Jantar System).
- Администрирање на Web порталот на МЖСПП
 - Дневно ажурирање на содржини на порталот
- Администрирање на портал за квалитет на воздухот:
<http://air.moep.gov.mk>
- Администрирање на портал за управување со отпадот:
<http://ewmis.moep.gov.mk>
- Администрирање на портал за мали хидроцентрали
<http://shpp.moep.gov.mk>

- Администрирање на портал за регистар на загадувачи <http://prtr.moepp.gov.mk>
- Администрирање на портал за електронско издавање на дозволи за отпад <http://wme.moepp.gov.mk>
- Администрирање на апликативно ниво на огнен ѕид (firewall) за заштита од мрежни напади и филтрирање на web содржини со дефинирање на кориснички групи
- Подготовка на документи за барања за дигитални сертификати и инсталација на дигиталните сертификати
- Техничка подготовка на Годишен извештај од обработени податоци за квалитетот на животната средина во 2018 г.
- Активности на ИТ одделението како дел од работната група за open data проектот на МИОА, по предлог на Министерот за животна средина и просторно планирање
- Учество во евалуациона комисија за проект за развој на мониторинг на животната средина и информативен систем за животна средина, финасиран од ИРА2
- Учество во изготвување и upload на Националниот извештај за спроведување на Архуската конвенција во РМ за циклус 2014-2017
- Техничка поддршка за спроведување на договор за набавка на нови персонални компјутери и мултифункционални уреди и нивно конфигурирање, инсталација на софтверски апликации, поврзување во мрежа
- Техничка поддршка за спроведување на договор за набавка на лиценци за софтверски пакет за канцелариско работење MS Office и инсталација на нови компјутери

ВОСПОСТАВУВАЊЕ И ОДРЖУВАЊЕ НА ИНТЕГРИРАН КАТАСТАР ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА

Испратени прашалници до индустриски субјекти кои имаат А и Б-интегрирана еколошка дозвола и до оние кои имаат аплицирано за истите. После што следеше собирање и обработка на тие податоци со цел ажурирање на податоците од Катастарот.

Обработка и достава на постоечките податоците за потребите на различни чинители, вклучувајќи го тука и обработка на податоци за потребите на известување до Европската Агенција за животна средина и др.

Протокол за регистри за испуштање и пренесување на загадувачки материји - ПРТР

Континуирано ажурирање на националниот РИПЗ и РИПЗ порталот со актуелните случувања. Во тек е креирање на корисничко име и лозинка за користење на Бубе - софтверот за претставниците на индустријата кои подлежат под Протоколот.

GLOBE ПРОГРАМА

- Ревизија на вебот за GLOBE Програмата и ажурирање на делот за GLOBE во Македонија на страната на GLOBE интернационал
- Пополнување на годишен прашалник на барање на GLOBE интернационал
- Учество на годишен состанок на Национални координатори на GLOBE Програмата

ИЗВЕШТАИ ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА

ИЗВЕШТАИ И ИНФОРМИРАЊЕ

- Секојдневно подготвување на информација за квалитет на воздух согласно податоците добиени од ДАМСКАВ, која се доставува до Градскиот центар за известување и тревожење и до Собрание на Град Скопје, подготовка на месечни извештаи од добиените податоци од ДАМСКАВ,
- Подготовка на годишен извештај од обработени податоци за воздух, вода, отпад, бучава, климатски промени и биолошка разновидност, со изработени карти со геоориентирани податоци, за квалитет на животната средина во Република Македонија.

ИНДИКАТОРИ ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА

- Ажурирање и дополнување на Индикаторите за животна средина на Република Македонија и публикување на веб страната на министерството на следниот линк: http://www.moep.gov.mk/?page_id=746.

БРОШУРИ И ТЕМАТСКИ КАРТИ

- Подготовка на тематски карти за поединечните извештаи

ОСТАНАТИ АКТИВНОСТИ

ИНФОРМАЦИИ ЗА ВЛАДА

- Информација за состојбата со квалитет на амбиентниот воздух на месечно ниво
- Информација за текот на активностите при реализација на процесот за акредитација на Централната лабораторија за животна средина и Калибрационата лабораторија за квалитет на воздух

НПАА

- Континуирано ажурирање на матрицата за квалитет на воздух, подготовка на месечни и квартални извештаи
- Ревизија на НПАА во областа на Квалитетот на воздух за период 2019-2021 година
- Ревизија во делот на отпадот-депонии
- Редовно ажурирање на матрицата за делот хоризонтала за период 2019-2021 година.

ПРОГРЕС МОНИТОРИНГ

- *Во областа на отпадот –Европска Директива за депонии*

ПОТКОМИТЕТ ЗА ТРАНСПОРТ, ЖИВОТНА СРЕДИНА, ЕНЕРГЕТИКА И РЕГИОНАЛЕН РАЗВОЈ

- Подготовка на материјал за спроведени активности во областа животна средина за претходната година и учество на состанок

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА НАПРЕДОК НА ЕВРОПСКАТА КОМИСИЈА

- Континуирано ажурирање на извештајот за придонес на Република Македонија кон годишен извештај за напредок на Европска Комисија

ТЕХНИЧКИ КОМИТЕТИ - ИНСТИТУТ ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈА (ТК 17 и ТК 3)

Воведување на европските стандарди и ИСО методите, со метод на индосирање (превод и технички корекции на насловите на стандардите) при што се додава ознаката МК наместо ЕН. Техничките комитети ги преведуваат и усогласуваат насловите на стандардите, подготвуваат програма на работа и листа на приоритизација на усвојување на стандарди за соодветните области.

Претставници на Секторот учествува на состаноците на Техничките комитети ТК 17 за квалитет на вода и воздух и ТК 18 за акредитација, оценка на сообразност и метрологија на кои се преведуваат и усогласуваат насловите на стандардите - методите за мерења.

ИСО 9001

Континуирани активности за спроведување на ИСО 9001 процедурите во работата на МИЦЖС и ажурирање на истите согласно забелешките на тимот за аудит.

РЕВИЗИЈА ЗА ТВИНИНГ ПРОЕКТ “Понатамошно зајакнување на капацитетите за спроведување на асџе во областа на квалитетот на воздухот”

- ТАЕИХ ревизија во организација Европска Комисија
- НИРАК ревизија
- Ревизија од Национално тело за ревизија за IPA проект

ИНТЕРСЕКТОРСКА ГРУПА ВОЗДУХ

- Состаноци на ИРГ за мерки за воздух

ИЗРАБОТКА НА ТРЕТ ИЗВЕШТАЈ ЗА ПЕРФОРМАНСИ НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА

- Координирање на следните поглавја:
 - o Поголавје 4 - Мониторинг во животна средина и информативен систем
 - o Поголавје 8 – Заштита на воздухот
- Учество на работни состаноци во рамки на мисијата на експертите кои го подготвуваат извештајот
- Коментар на нацрт верзијата на целиот извештај

МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА СО ЕВРОПСКА АГЕНЦИЈА ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ДРУГИ МЕЃУНАРОДНИ ИНСТИТУЦИИ

ЕВРОПСКА АГЕНЦИЈА ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА - ЕЕА

ЕЕА има за цел да биде препознаена како водечката институција во светот која ќе овозможува навремени, релевантни и достапни информации, знаење и проценки за животната средина во Европа. На овој начин, институциите на Европската заедница, носителите на одлуки, но и пошироката јавност, имаат можност да идентификуваат, подготват и имплементираат ефективни политики и мерки за заштита на животната средина и преку мониторинг, евалуација и соодветни проценки за следење на резултатите.

Соработката на МИЦЖС со ЕЕА, се одвива континуирано во рамки на EIONET мрежата на експерти и согласно стратешките документи на ЕЕА, насочени кон имплементација на Европските акциони програми (7EAP), Стратегијата за одржлив развој на ЕУ и Заедничкиот информативен систем за животна средина во Европа. Националните тематски експерти од Република Македонија, координирани од МИЦЖС, учествуваат во редовните EIONET состаноци и обуки, со што се зајакнуваат националните капацитети за исполнување на обврските за известување кои ги има Република Македонија кон ЕЕА, Европската Комисија и други релевантни институции.

Успешната соработката и размената на искуства со земјите од Западен Балкан се одвиваат билатерално и во рамки на ИПА проектот за учество на земјите од Западен Балкан во редовните активности на ЕЕА. Покрај активностите за јакнење на националните капацитети, на овој начин се овозможува и унапредување на соработката помеѓу земјите аспиранти за членство во ЕУ, размена на искуствата во однос на националните мониторинг системи, потребите за изготвување на извештаи за состојбата на животната средина и други тематски активности поврзани со законодавството на ЕУ.

Учеството на Република Македонија во мисиите за јакнење на капацитетите на земјите од Истокот за изработка на индикатори за животната средина, продолжи и во 2018 година, во координација со проектните менаџери на ЕЕА.

МЖСПП редовно врши собирање, обработување и известување на податоци и информации добиени преку мониторинг-мрежата за медиуми во животната средина и областите - воздух, води, бучава, почва и отпад. Редовно се известува за состојбата со животната средина до Европската агенција за животна средина (ЕЕА).

Во Јуни 2018-та година, Министерството имаше и официјална посета (ЕЕА Country Visit) од страна на Извршниот Директор на Европската агенција за животна средина и делегација на високи претставници. Во рамки на посетата се одржаа работни состаноци помеѓу Извршниот Директор на ЕЕА и Министерот за животна средина и просторно планирање, едnodневна работилница на националната ЕИОНЕТ мрежа на експерти, заедно со претставниците од ЕЕА, како и конференција за печат на Извршниот Директор и Заменик Министерот за животна средина и просторно планирање.

Оваа година започнаа и активности за изработка на најобемниот извештај на ЕЕА, SOER2020 – извештај за состојбата и перспективата на животната средина во Европа. Македонскиот информативен центар за животна средина, навремено подготви извештај и преглед на националните извештаи за животна средина, кои ќе бидат дел од SOER2020 извештајот на ЕЕА.

Исто така, започнати се активности за изработка на публикација за Западен Балкан, чија цел е да се направи историски преглед на соработката и успехите на ЕЕА и земјите од Западен Балкан.

АКТИВНОСТИ ВО РАБОТНИТЕ ГРУПИ НА UNECE

Соработката со UNECE произлегува од членството кон следните конвенции: Конвенција за прекуграничен пренос на аерозагадување, Конвенција за борба против опустинување, Архиска конвенција и обврските за нивно спроведување кои се во надлежност на МИЦЖС.

МИЦЖС има напредок во доставување на податоци за преглед на состојбата во земјата и податоци за индикатори на барање на UNECE за сите медиуми и области на животната средина. Исто така, активно сме вклучени во потесното работното тело за воспоставување и спроведување на заеднички информациски систем за животна средина во Пан-европскиот регион.

СОРАБОТКА СО ДЕЛЕГАЦИЈА НА ЕУ

Соработка со делегација на ЕУ е континуирана и произлегува од тековните и планираните проекти финансирани од ЕУ и мисиите во рамките на ТАЕИХ програмата.

СОРАБОТКА СО ЛОКАЛНА ВЛАСТ

Соработката со ЕЛС произлегува во одговор на барања на податоци за емисии и квалитет на воздух потребни за дефинирање на мерки за заштита на воздухот. Воедно стручните лица од МИЦЖС даваат поддршка во подготовка на локалните плански документи и учество на јавни трибини организирани во општините со цел подигање на јавната свест за загадувањето на воздухот. Одржана работилница за начинот на подготовка на плански документи за подобрување на воздухот во организација на ЗЕЛС.

ОДГОВАРАЊЕ НА БАРАЊА ВРЗ ОСНОВА НА АРХУСКА КОНВЕНЦИЈА

Анализа и подготовка на извештаи за да се одговори на барањата на јавноста.

Раководител на сектор
Светлана Ѓорѓева

